

ФОАІЕ

пептръ

МШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 31.

Luni, 2. August.

1843.

БЕЛІСАРІЕ.

De T. Kodreskъ.

(Капет.)

Моартеа динъ рѣтесеі Теодора скитъ бѣ кабалеле. Антонина, ретасъ липсигъ de prietena са, че domnea престе Івстиніан, ши а кѣрїеа тїжлочїре солїсе лѣ Белїсарїе прїгонїт маї de тѣлте орї ертаре дѣла Авгѣстѣл еї варват. Рївалїї лѣ Белїсарїе, дїнтре карїї чел маї аван стѣтѣ фатѣнѣл Нарчїс, афлѣ оказїе а і съ опѣне дн каlea глорїеї, ал їнтрига ши ал пѣрѣ, дїкѣт Белїсарїе се възѣ невоїт а лепѣда дїсѣл дїгнїтатеа de генералїсїм ал арміеї, а се ретраце ши а вецїї дн Константїнополе ретрас. Дїсѣл лѣтїна нѣ поате ста аскѣнѣсѣ. Дн ачесте тїмнѣрї Оріентѣл възѣ дѣла обѣршїїле рївлїї Іртїчї дїн фндѣкѣрїе тѣнцїлор Алтаї, а і се паще о поѣ гїнтѣ de варварї нѣтїдї Тѣрчї, ково рѣторї, прекѣт се зїче, дѣла Тѣрк фїїл лѣ Іафег, карїї маї пре зрнѣ ажѣнсе а рѣстѣрна Імперїа Бізантїнѣ. Ачестїе ловїнд респїнсерѣ семїндїїле Аварїлор ши але Огрїлор de пе шесѣл рївлїї Тѣла, карїї емїгрѣнд ажѣнсерѣ пѣнѣ ла дѣнѣре дїкѣлѣкѣнд провїндїїле романе. De аїче аместекадї кѣ Хѣнї ши Аланї сѣпт ханѣл Завер

сеаѣ кѣ зп кѣвѣнт Завер-Хан, трекарѣ Дѣнѣреа, че дїгедасѣ ши дїчепѣрѣ а бо стѣра Мізіїле, апої рѣсѣлѣнд пѣнѣ дїнколо de Балкан, о дївїзіе а лѣї Завер дн кѣрсерѣ Гречїа, ши Херсонесѣл, їарѣ ел кѣ 7000 кавалерїе комендѣнцїї de дѣнѣсѣл, теарѣсѣ дрепт асѣпра Константїнополеї, сѣпїнд тоате днпрецїѣрѣл капїталїеї фокѣлѣ ши савїеї. Спаїта кѣпрїнѣсѣ пре тодї, Івстїнїан третѣра дн палатѣл сеѣ, днпїнзїнд тѣжнїле кѣтрѣ Dzeѣ. Дн асемеѣе дѣсперате днпрецїѣрѣрї, сѣѣ възѣт їар невоїт а ши адѣче амїнте de тѣлпѣтїорїѣл Імперїеї, de зїтатѣл Белїсарїе, кареле трѣеа ретрас, ши фоарте араре се арѣта дн тїжлокѣл тѣлдїмеї чеї сгомотоасѣ а кѣртезанїлор, de карїї авїе се вѣга дн сеатѣ. Перїкѣлѣл пѣвїлїк рекїетѣ лѣтѣа ероѣлїї пѣрѣсїт, ши Івстїнїан невоїт черѣ ацїѣторїѣл лѣї.

Белїсарїе, дї ши гѣрѣвоїт сѣпт грѣтатеа непорочїрїлор ши а аїлор, дндатѣ че възѣ прїтеждїа ла кїетареа дѣрероасѣ а патрїеї, сѣфлетѣл сеѣ чел ероїкѣ рѣпѣскѣ пѣтерї поѣ дн вїпеле трѣпѣлїї сеѣ дн вѣтрѣнїт; ел апѣкѣ спада са чеа вїрѣїтоаре; коїфѣл сеѣ зѣврїт de дафїнї акоперї дїн поѣ коателе сале челе днкѣрѣнцїе. Се скоале, се аратѣ кѣ фацѣ de ероѣ дн

міжлокъл політіеі третърътоаре; ла дп-
фъдошареа са фріка се дппраціе, дпкре-
дереа се ренаце.

Ла азъла пштелї сеѣ, о тълціме де
четъценї шї де сътенї се адъпъ съв стеа-
гърї. Дпсе, дп міжлокъл ачестеї тълціме
дпвътрѣнїтъ дп петречереа левенїтъ, де
авїе се афлъ 500 варваді вреднїчі де а
пърта арте шї а се ачіеа съпт кортърїле
табереї. Дп фрѣнтеа ачестеї чете пѣціп
пштероасъ, Белїсарїе есъ кѣ кѣраж дїп по-
літіе, дптъреце тавъра са, обсервеазъ
мішкърїле дѣшманѣлѣ шї орѣндѣеце ка
съ апрїндъ дп депъртаре фокзрї пентрѣ
а фаче съ креадъ варварїї кѣ вїне дѣпъ
дѣпсѣла о арміе пштероасъ.

Варварїї, амъціді прїп асемене стра-
тігїмъ перд тїмпѣла шї се дїнѣ кѣтевазіле
дп поліціе дефенсївъ; дпсе дѣпъче възъ-
рѣ дпсфѣршїт кѣ вїмене пѣї атакъ, пѣ-
вълїрѣ маї тѣлт кѣ фѣрїе декѣт кѣ кѣт-
пѣт шї дпцелепчѣле.

Белїсарїе ашезасъ дптр'о пѣдъре 200
де арканї ла пѣндѣ, шї ел дп фрѣнтеа
челор 500 кавалерї, ка зп Леонїдас, лове-
ще пе дѣшманї кѣ върѣвдіа шї дпфока-
реа зпѣї тѣпър канїтан, се асѣжрле дп
міжлокъл варварїмор шї зчїде 400; дп
ачелаш мїнѣт есъ шї съдетъторїї шї ата-
къ пе Хзпї дїп коасъ. Де алтъ парте,
дѣпре поронка ценералѣлѣ, тоці сътенї
че зртърѣа стеагѣла сеѣ, дпчепърѣ астрїга
кѣ кіоте кѣмпліте рѣстврѣнд пре пѣ-
тѣлт копачїї кѣрмаді, че ста пѣмаї де
авїе дпціпаді, дїп каре рѣдїкѣндѣсе зп
позр де пѣлвѣре, dede Хзпїмор съ креадъ
кѣ о арміе пштероасъ вїне дп контра лор.

Спаїта папїкѣ дї кѣпрїнсъ, плеакъ
ла фѣгъ, шї дп перѣндѣзіала лор, Белїса-

рїе фаче дптре дѣпшїї о крѣнтъ кѣрно-
сіре. Аша ценїа зпѣї сїнгѣр ом, дпвїнсъ
о арміе дптреагъ шї тѣлтѣї імперїа.

Дпвърѣвтаді прїп асеменеа вїкторїе,
солдадії, че апѣра тѣрїїле Херсонесѣлѣ,
респїсерѣ пе о алтъ чеатъ де Хзпї. За-
вер-Хан дпвїнс, черѣ паче; дппъратѣл,
дѣпре провервїе кѣ дѣшманѣлѣ фѣцінд съ
ї се факъ пѣнте де азр, се сокотї преа
фѣрїчїт кѣ съ ї о деїе, хъръзїндѣї шї зп
дпсемпѣторїѣ ажѣтор. Ханѣл трекѣ кѣ вар-
варїї сеї дѣпърѣа. Епѣсіастѣла попорѣлѣї
пентрѣ Белїсарїе, кѣнд кѣ чеї 500 де сол-
даді дптрѣ кѣ трїзмф дп політіе, дпдемнѣ
пе десфѣрѣпадії пїсманї кѣртезенї де аї
пърѣж, кѣ ел ар дїнтї съшї пѣе пе кан
корона імперїеї. Рекзпоцінда лѣї Ізетї-
ніан перї одатъ кѣ прїмеждїа, шї о зрїе
позъ фѣ тѣлцѣмїта тѣлтѣїторїѣлѣ імперїеї.

Лѣтеа дпчепѣсъ а се сътѣра де лѣп-
чезїреа зпѣї домпїї фѣрѣ пѣтере, че апро-
пїесъ де кѣдере імперїа, сторѣнд вѣртѣ-
теа еї пентрѣ а о дпподовї кѣ о стрѣлѣ-
чїре дешартъ. Кѣдїва магпаді шї ван-
кїерѣл Марчел хотърѣрѣ съ зчїдѣ пе дп-
пъратѣл. Евсевїе, комѣдантѣл Годїлор
азксіларї, дескоперї комплотѣл; конѣжѣра-
ції се арествїрѣ дп мїнѣтѣл кѣнд воѣа съ
дптре дп палат; Марчел се жѣвгїе. Дп-
рѣвѣгѣцідії дѣшманї а тѣлтѣїторїѣлѣ ім-
перїеї цїзѣреск лѣї Сергїе, зпѣл дїп кон-
жѣраці, ертаре дела дппъратѣл, дакъ ва
тѣртѣрїеї де аї сеї комплотїції пе Павел,
Іоан шї Віт, прїетїнїї лѣї Белїсарїе. Дп-
пъратѣл пѣмеце о комїсіе пентрѣ а жѣ-
дека шї а педѣпсі пе вїповаді. Пѣрѣдїї
се дескаркѣ асѣпра лѣї Белїсарїе; ачест
таре барват пѣ опѣне дп контра пѣрелор
декѣт пѣмаї о повїлѣ тѣчере; глорїа шї

віаца са дитреатъ респондеа пентрѣ джисл. Жидекторіи нѣ кѣтезаръ ал осжиди; ел фѣ арестити ши пѣзит де апроапе дн каса са, фѣ липсит де тоате вредничіиле чеї агонициѣ дін тіпередъ ероістѣл ши крединца са; кѣ тоате ачесте dignitatea карактерѣлѣ, пе кареа нѣ о пѣтѣ рѣдїка кіар дн асемеде дитпреціѣрѣри, ера пентрѣ джисл о декораціе кѣ тѣлѣл ковѣршитоаре декѣт а інсїгнїлор рѣпїте прїп клївїтіре дела джисл.

Маре дн непорочїрі прекѣт ши дн трїзмѣрї, непїрїмїторїѣ де о потрївѣ ши де револте ши де пенѣтїнде, ел ретасѣ маї тѣлте лѣпї, фѣрѣ а тѣрїтѣра дн контра петѣлцетїреї ши фѣрѣ а плека ѣепѣлїѣл дїпайнтеа пѣтернїчіеї кѣзѣте; днсѣршїт дитпѣратѣл днціїнціндѣсѣ де знелтіреа дѣштанїлор сеї, дї дитѣрнѣ dignїтїциле ши вѣпа са воїндѣ.

Белїсарїе; кѣтѣва тімп дѣпѣ ачестеа днкеѣ кѣрсѣл віедеї сале, кѣ пѣдїп чеѣа днпайнтеа тордеї лѣї Ієстїніан. Ыртанїї дї дитпѣтѣ слѣбѣѣчѣнеа са че авѣ пентрѣ о содіе певреднїкѣ де джисл, кѣ тоате кѣ отѣл чел маї маре дн лѣтѣеа ачестеа п'аѣ стѣтѣт пѣлѣ акѣта кѣ тотѣл апѣрат де пенѣтїнде. Глорїа са фѣ маре ши фѣрѣпїчі о патѣ; попорѣл 'л авеа ка зп протектор ши солдадїї ка зп пѣрїпте; варварїї днвїншї де джисл аѣ воїт маї де тѣлте орї сѣї деє короапеле че ле мерїта, днсе ел нѣ ле аѣ прїїмїт.

Ел ера актїв ка Чесар, днцелент ка Фавїе, днфрѣжнат ка Сдїпїон, сѣпѣс лецілор ка Епамїнонда; а сале дїредерї, авѣдїї, пѣтероаса гарда, днкредереа арміеї, аторѣл попорѣлѣ дн пѣтѣа фаче сѣ пр-

тїндѣ тоате, пѣтаї віртѣтѣа са аѣ пѣс марцині порокѣлѣ сеѣ.

Традїгіа днфѣдопѣзѣл днсе пе Белїсарїе орвїт ши ка зп чершїторїѣ рѣтѣчїнд ши черѣнд. Іатѣ дн скѣрт де знде се траде ачестеа.

Нарчїс, дѣштанѣл чел маї педитпѣкат а лѣї Белїсарїе, знелті а се адѣпа вр'о сѣтѣ де оаменї дїп класа де жос а попорѣлѣл, днсїмѣрїеці пентрѣ а стрїга ши а фаче ларта чеа маї револѣціонарѣ днціѣрѣл днкісореї лѣї Белїсарїе; алдї оаменї се зпїрѣ пе лѣпѣгѣ ачестїа, ши дндатѣ ачестѣ чеатѣ се тѣрї; атѣнче Нарчїс алерѣл ла дитпѣратѣл ши дескрїсѣ пе ачестѣ тѣлциле ка пе чеа маї прїмеждїоасѣ ши маї днфрїкошатѣ револѣдїе.

Кѣртезетї че ера днціѣрѣл лѣї Ієстїніан, тодї пісманї аї лѣї Белїсарїе, ажѣтора фоарте дорїндеде лѣї Нарчїс. Ел пропѣсѣ дитпѣратѣлѣ днсѣлїмѣнтат, де аїл трїмїте дн ексїл пе аскѣнс дитр'о царѣ депѣртатѣ, сѣвт кѣвѣнт кѣ цїїнд попорѣл кѣ ел нѣ есте маї тѣл дн Константінопол, дншї ва перде тоатѣ сѣмедїа. Дитпѣратѣл іскѣлї о поронкѣ, че да лѣї Нарчїс деплїнѣ пѣтере асѣпра лѣї Белїсарїе, сокотїнд кѣ іскѣлїеде пѣтаї дїсцереареа лѣї. Ел маї адѣоці ши ачест фрас: „Сѣ фїе трїмес атѣт де департе пре кѣт прїмеждїа де фадѣ чере, днсе дн орї че дитѣтпларе сѣ і се респектезѣ віаца.“ Варварѣл Нарчїс дн пѣтереа ачестеї порѣпчі, скоасѣ дїп днкісоре пе Белїсарїе, дн орвї ши дн дѣдѣ афарѣ пе пордїле четѣѣеї. Дитпѣратѣл педепсі пе Нарчїс, пентрѣ ачестѣ пелецїтѣ фантѣ, кѣ зп ексїл ла кастелѣл лѣї, знде се зчїсѣ де днсѣлї рїга Вѣлгарїлор, пентрѣ а ресѣзна пе вравѣл

Белісаріе. Скриіторіі векълї де тіжлок аѣ дат ачестей історіі колорѣл зпї романѣ.

Се зиче кѣ ачест ероѣ змѣла рѣтѣчїнд не дрѣмѣрї кѣ о пѣреке де десаці, пентрѣ а чере тілостеніе дела трекѣторї, зїкѣндї-дѣ-лі: „Дадї зп ван ветѣлї Белісаріе, кѣ рѣеа дїн пістѣ і с'аѣ скос окїі.“ Ел тѣрї ла 565 дѣпѣ Хс. Нестаторнїчіа соартеї лї Белісаріе аѣ прїлежїт поедїмор шї артїстїмор челор маї фаїмошї інспїрації дн-палте. Фаїмосѣл зѣграв Ван-Дїк днфѣдошазѣ пе Белісаріе шѣзїнд ла поарта капїталїей, шї копїлѣл че 'л кѣлѣзѣдѣе чере пентрѣ дѣпсѣл тілостеніе дн коїфѣл ветѣазѣлї; зп солдат кѣ зп аер фоарте днтрїстат прїведѣе пе векїлї сеѣ цепенрал адѣс днтрѣ асфел де тікѣлошїе! . . .

Тавлоѣл лї Белісаріе, пе каре 'л днфѣдошѣм пѣвлїкѣлї, есте компѣс де варопѣл Жерард, ел дн днфѣдошазѣ рѣзѣмат де зп лѣнг вастон шї дѣкѣнд дн враще пе тѣпѣрѣл лї кѣлѣзѣл тѣшкат де зп шерпе венїнос днколѣтѣчїт пе пічоареле лїї.

Д. Г. Настасан, елев академіей аѣ літографїт ачест тавло кѣ пемерїре.

Кѣв днптѣл че с'а зїс де Д. клѣчерѣл П. Ноенарѣ, дїректорѣл овѣсск ал шкоалелор. Бѣкѣрѣщї, 1843. Івліе.

Преа днѣлдатѣ Доамне!

Прївїнд соартеа пемѣрїлор дн а лор днѣлдаре саѣ скѣдере ка ефект ал прогресѣлї саѣ ал днпапїерїі лор дн едѣкаціа пѣвлїкѣ, де пе вом сѣї пе кѣрѣл веакѣрїлор дн сѣс шї вом черчета деосевїтеле періоаде але кѣлтѣреї, вом афла ла

челе маї тѣлте попоарѣ кѣ зп пѣрѣлїаш порпїнд дїн богат ісвор кѣрѣе репедѣ, се днпрезѣпѣ кѣ маї тѣлте апе, се фаче рѣѣ тарѣ, шї кѣ трѣфїе дншї ротоголѣше валѣрїле департе пѣднтре днфлорїте кѣмпїї але вїедїї; дар пе алокѣреа ачел рѣѣ пѣтернїк іасѣ дїн матка са, шї пѣстїїнд цѣртѣрїле се перде дн пѣсїпѣрї, саѣ се префаче дн стѣрѣкѣрї.

Прекѣм а маї тѣлтор попоарѣ аша а фост шї а Ромѣнїлор скѣдере дїн дн-тѣеа стрѣлѣчїтѣ старѣ а кѣлтѣреї дн чеа нѣпѣл маї дѣзпѣзї десѣвѣршїтѣ дн-тѣе-каре. Дїн тіжлокѣл днфлорїрей артелор шї а шїїндѣлор дн каре се афла Ромѣнїї кѣнд фѣчеа парте дїн ачел колос че зп-нѣл лѣтѣеа де а са тѣрїре, еї кѣзѣрѣ дн атѣта зїміре, дѣпѣ а лор тречере дн Да-чіа пѣстїїтѣ де кѣмплїте рѣсвоае, дн-кѣл-чїнчїспрезече веакѣрї трекѣрѣ песте еї шї історїа нѣ пе аратѣ зрѣте де врео кѣлтѣрѣ днсемпѣтоаре. Д'авїа дн ал 16леа веак, кѣ тѣлмѣчїреа кѣрѣїлор вїсерїчѣщї дн літ-ва ромѣнеаскѣ, днченѣрѣ а се днтокмі маї дн-тѣїс семїнаре пентрѣ дн-вѣдѣтѣра преодїлор; дѣпѣ ачѣеа маї тѣрїїѣ се аше-зарѣ шї пентрѣ челелалте класе але со-дїетѣдїї школї, маї кѣ сеатѣ дн літ-ва грѣчеаскѣ, шї тѣкаркѣ днтр'ачеасѣ літ-вѣ пополѣл ромѣнеск дн-тїмпїна тѣлте грѣтѣдїї де а дн-пїнта дн шїїндѣ; дар пре-ферїнда че се да пе ачѣеа време челор че авѣа кѣпоїндѣ де літ-ва грѣчеаскѣ, а дн-демнат пе тѣлді пѣтѣлптеї а се дн-теїа шї еї дн дн-вѣдѣтѣра ачѣщїї літ-вї; шкоалеле дїн Бѣкѣрѣщї ера атѣнчї челе маї днфлорїтоаре дн-тре челе грѣчѣщї: а-чї се трѣсесерѣ чѣї маї дн-вѣдаці профѣ-сорї; ачї тїперїтеа грѣчеаскѣ дїн тоате

пърциле алерга съ се фамилиезе къ скрие-
рме класиче але стрътошилорей. Ън Домн
днсъфлат де драгостеа де днвѣдѣтъръ,
прекъм ера ши къбитор де оменпире, Але-
ксандръ Имѣлант, днѣдѣ ачеастъ зидире,
дн каре астѣзи се афлъ днтокмѣт колеѣзл
ромѣнск, ши дете днтраѣнса асим ла о
сѣтъ школарѣ интернѣ, днлеспѣндѣле тоате
тревѣнѣиоаселе ла днвѣдѣтъръ. Дн зиле-
ле саме се днтетеѣ орѣндѣзѣла че маѣ
дѣнапте се леѣвѣсе де кътръ диванѣл воѣ-
рилор, прин анафора ши хрисов домнск,
ка пѣчѣ зп фечѣор де воер съ пѣ се маѣ
прѣтеаскъ дн слѣжбеле статѣлѣ, дака п'о
авеа адеверѣреа даскълѣлор къ аѣ зрмат
къ вѣн спор днвѣдѣтърѣле днтокмѣте дн
шкоала домнскѣ.

Не ачест темеѣв вестѣтѣл Ламбръ пѣ-
тѣ днтревѣнѣца тоатѣ стрѣшнѣѣа, ши къ
енерѣѣка са днделенѣѣне шиѣ съ плече
не школарѣѣ сѣѣ ла жѣгѣл дѣѣпѣлѣѣ ши ал
стрѣданѣѣ дн днвѣдѣтъръ, съ десѣѣрша-
скѣ днделенѣереа лор, ши съ ле днвогѣ-
ѣаскъ дѣхѣл къ которѣле шиѣтѣѣ ши але
вѣртѣѣѣ. Асеменеа сѣѣкѣс авѣрѣ маѣ дн
зрмѣ вѣртѣосѣл Вардалах ши венѣравѣлѣл
Дѣка. Дн шкоалеле ачестор вѣрѣѣѣ се
формарѣ кътеѣа таленте, атѣт днтре грѣѣ
кът ши днтре пѣтѣнтѣнѣѣ поѣѣрѣ, дн ка-
ре зпѣѣ афлѣндѣсе актѣм трекъѣѣ днтр'а-
чеастѣ вѣѣдѣ, неаѣ лѣсат сѣвенѣре де вѣр-
ѣѣѣ еѣнѣнѣѣ дн карѣера че'ши аѣ днпѣ-
нѣт: прекъм зп Вѣкъреск, зп Кѣтпѣнеан,
зп Нестор, зп Манѣ; алѣѣ днтре конте-
поранѣ дншѣ лѣѣстреазѣ астѣѣѣ патрѣа прин
лѣкрѣрѣ де зп зел лѣтѣнат: прекъм дн
къпѣтѣѣл ачестора не фѣлѣм а аѣеа зп
адѣнк прелат, не дналтѣл дн днделенѣѣѣ-
не Неофѣт архѣенѣскопѣл поѣѣтрѣ.

Дар къ кът лѣтѣа грѣчеаскъ се лѣ-
ѣѣсе ши се днтетеѣѣсе днтре Ромѣнѣ, къ
атѣт лѣтѣа наѣионалѣ фѣ пѣрѣсѣтѣ ши а-
жѣсѣсе атѣт де несокотѣтѣ, днкът мѣлѣѣ
дн чеѣ че днвѣѣдѣсе грѣчеѣѣ се рѣшѣна
сѣ'ши вѣрѣеаскъ лѣтѣа пѣрѣптеаскъ, саѣ
съ се зѣкъ къ сѣпѣт Ромѣнѣ. Кѣ жосора-
реа лѣтѣѣѣ наѣионале се стѣнѣсѣсе маѣ де
тот ши ачел фок патриотѣк, ачел повѣл сѣм'
тѣмент, каре днфѣрѣѣѣѣ иѣнѣлѣ, днсъфлѣ
компѣтѣнѣреа ши днѣѣрѣѣѣѣѣѣ стѣданѣѣ-
ле дн интерѣсѣрѣ пѣѣлѣче.

Дн порѣѣѣре деосѣѣѣте днтпрежѣрѣрѣ
конкѣрсѣрѣ днсъфѣршѣт а скоатѣ одатѣ не
Ромѣнѣ днтр'ачеастѣ аморѣѣре: Дн анѣл
1819 днченѣ а се азѣѣ ши лѣтѣа ромѣне-
скѣ не катѣдре де дналте шиѣтѣѣ; шкоала
че днтетеѣѣ фѣрѣѣѣтѣл дн овѣѣѣеаска мемо-
рѣѣ Георгѣ Лазѣр, сѣѣв патронатѣл рѣпо-
сатѣлѣѣ Боер патриот, ѣанѣлѣ Костандѣн
Бѣлѣчѣанѣ, фѣ зп чентрѣ де лѣмѣнѣ де зп
де се рѣспѣндѣрѣѣ рѣзе каре днфлѣкъѣра-
рѣ дн иѣнѣлѣ Ромѣнѣлор зелѣл де кълѣѣ-
ра лѣтѣѣѣ лор, ши кънд се иѣѣ дн принѣѣ-
пат вѣрѣѣѣѣ ачѣла еѣтраорѣдѣнар, дналтѣл
дн ѣстѣѣѣѣне ши дн сѣнтѣментѣ контеѣле Кѣ-
селеѣф; кънд ачѣста лѣѣ кърѣта ѣѣрѣѣ ши
ка къ зп фѣрѣтеѣ, къ а са адѣнкѣ днделе-
нѣѣѣне, кърѣѣѣнд де сѣнѣнѣ ши де пѣлѣшѣѣѣѣ
тоате кърѣрѣле, вѣрѣ съ днтѣнѣѣ холѣдеѣ
тѣѣѣоасе ши неѣте доѣнѣнѣѣл лѣтѣнѣлор, грѣѣ
сѣѣѣ тѣѣпѣ о ѣкоанѣ крѣдѣнѣѣоасѣ а повѣлѣлѣѣ
сѣѣѣ сѣѣлет дн вѣрѣдѣнѣѣѣа ши дн патриотѣѣлѣ
сѣнтѣментѣ але Дѣтѣнеалѣѣ вѣрѣнѣкълѣѣ Шѣр-
ѣѣѣѣ, каре афлѣнд ѣарѣшѣ днтре фѣѣѣ па-
трѣѣѣ профѣсорѣ къ о неѣтѣнѣѣѣ рѣѣѣѣ де
а'ши днтпѣрѣтѣшѣ кѣѣноѣѣѣѣѣѣ дн лѣтѣа на-
ѣионалѣ, ши о тѣнеѣреѣме стѣѣѣѣоасѣ, каре до-
реа а доѣѣндѣ асеменеа днлеспѣре, днтетеѣѣ

фундаментъ дивъдътъреї пъліче не о сі- стемъ, каре дитинънд кшоцицелеле челе маї де дитъеа тревъиндъ, дъ шї лімбеї ротънеці ачеа десволтаре че поате съ о а- шазе одатъ дн рангъа лімбілор кълтivate. Атвнчі се дитокміръ школі прегътитоаре прїп тоате орашеле де кълпетеніе але жъде- целор, се реorganізъ колеціа сф. Сава де аїчі шї шкоала централъ дн Країова, дн- деплініндъсе къ дивъдътърї дъпъ зп шїр маї систематїк. Іар маї ла зрмъ се аше- заръ шї пела челе маї тълте сате школі днчепътоаре, знде тот църанъа довъндїнд днлеснїре де а дивъца съ кшоаскъ лецеа лві Dзмнезеъ шї оатемлор, ва пътеа съ іасъ шї ел оарекъм дн кондіціа вртъей, фъ- кълндъсе маї зпн крещїп шї маї вреднїк де а мерїта окротїреа че і се фаче де кътре о- вльдзїре пентръ дивъдътъдїрѣ соартеї сале.

Асфел фїнд, преа днълдате Doamne, адїнтате дивъдътърїле дн прїнципат кътре дндоїтъл скоп, ал днтїндерїї кшоцицелелор шї ал кълтзрей лімбїї ротънеці, ефорїа с'а стредвїт дн тоатъ времеа а мерце днпїнте къ амъндѳъ ачесте прївїнде, адъогънд пе де о парте дн ап дн ап обжектеле де дн- въдътърѣ, потрївїт къ кадръа коврїнс дн регъламентъа шкоалелор, пе де алтъ пар- те провокънд шї днлеснїнд тїпърїреа кър- цілор дїдактїче дн лімба ротънеаскъ. Къ тоате ачестеа тълте дивъдътърї, кїар днп челе прехотъръате дн регъламент, се афлъ днкъ пелдфїїндате; тълте манъскрїсе де деосевїте кзрсзрї сълт петїпърїте, къчі фондърїле хотъръате пентръ цїпереа шкоа- лелор дн тот прїнципатъа аъ рътас тълт маї дндърът де тревъинцелеле че десволтареа кшоцицелелор шї а дорїндеї пълїче а дн- нїнс департе днпїнте.

Дреапта днсъ предъвїре че Мърїа Воа- стръ щїдї а да дивъдътърїлор пълїче есте о кїезъшзїре маї пре сзс де тоатъ дорїнда, къ дн адънкавъ днцеленчїзне кзмпнїці дн тревъинцелеле ачещїї ратърї къ шїжлоачеле че сълт date спре а лор днтъшпїпаре; къ нїтїк пъ ведї авеа дн маї деапроаше дн- грїжїре, декът кълтзра неамълві ротънеск, шї къ прїп зрмаре овїцеа днфъдїшътоаре а ачествї неам сїнд не тронъа Ротънїей, дн персоана Мърїей Воастре, вїртзтеа дн- содїтъ къ щїїнда, а пъс не капъа тїверїшеї стъдіоасе кзвнї де зп вїїтор ферїчіт.

Ферїчіте фїе, преа днълдате Doamne, шї днделънгате зїлеле Мърїей Воастре, пъ- пъ ла адънчі вьтърънеде!

МІЖЛОАЧЕ ДІЕТЕТІЧЕ, ШІ ЛЕКЪ- ТОАРЕ ДН БОАЛЕЛЕ КОПІЛОР.

(Канет.)

16) Дакъ кътва се ръне вьрїкъл токмаї дела рьдъчїпъ, атвнчеа опрїреа сълцелвї се фаче прїп пъпереа зпвї петечел де пжн- зъ днтреїт песте рапъ, шї прїп стрїцере къ о фашїе.

17) Дакъ се опъреде копїлъл, каре се днтъшнлъ маї вьртос ла чеї маї грашї, атвнчеа есте вїне а скълда копїї де маї тъл- те орї дн скалдъ де тьрїде, шї а пресера песте опъреалъ фїнъ де пър (пъдер) саъ де лїкоподїѣ. Сътенеле пресаръ опъреала къ праф де лът рае дъпъ пъреці, алції къ фїнъ де карї, каре о іаъ днп скъндърї роасе.

18) Дн гълъзпареа поъ пъскъцілор, е- сте маї вїне аї скълда адеце орї, къръдїреа пъ есте де лїпсъ.

19) Дакъ копїи капѣтъ пе лимба, ши дп гъръ вешікѣде (афте), атѣпчаа ачестеа маї віне се віндекъ, дакъ ле веї щерѣе кѣ зп петек де пѣнзъ зѣ ши пресерат кѣ праф де захар. Есте вѣн ши свѣла де напї ферцї ши дндѣлчїт кѣ захар. Іаръ спре а превенї ачест рѣъ, тревѣе гѣра копїлор адеसेорї спѣлатъ кѣ зп петек зѣѣ.

20) Дп вѣпедела копїлор (діаносїс) рекомѣндъ тѣлцї а лѣса прѣпчїї съ плѣпгъ, ка прїп ачестеа се віпъ черкѣлареа сѣпцелѣї дп рѣндѣвалъ. Бѣн есте аїчеа ши чеїѣл де жале кѣ пѣцїптеа тіере.

21) Асѣпра колїчеї, колѣчїтѣлѣї (стрѣпсорї ла фоале) але поѣ пѣскѣцїлор дптревѣїпцазъ ѣпеле пѣтме кѣ вѣн фолос аїѣл (вѣтѣроїѣ), адекъ'а местекъ дп гъръ, апої кѣ дѣхоареаї пѣтѣроасъ свѣлъ асѣпра лор дпсъ маї віне есте аї да зп філіцеан де чеїѣ де апасон, каре аша тревѣе гѣтїт: Іа о лїпгѣрїцъ де апасон пісат, пѣпел'а дптр'ѣп вѣпшчїор, ши тоарпъ песте дѣпсѣл вѣн філіцеан де апъ ферѣѣтоаре, асѣпъ вѣпшчїорѣл ши ласъ'а чеѣа съ стеа, стрекѣрѣ'а, ши дндѣлчїндѣл кѣ захар, дѣ'а кѣлѣѣцъ копїлор. Ачестеа воалъ поате фі кѣ есте маї деасъ ла копїї. Кѣ вѣн фолос се пѣн ши кѣрпне калде ши аѣтмате кѣ кіп.

22) Асѣпра копѣлзїлор (фрасѣрї) сѣпт маї вѣпне скалделе де іерѣвѣрї (флорї де фѣп) ши клїстїре де тѣшцедел. Кѣчї дп ачестеа воалъ есте гѣра прѣпчїлор дпклещатъ (скліопцї) ши пѣ і се поате да піміка пе гѣръ. Цѣранїї пѣзеск копїї сѣї де ачестеа воалъ, пѣїндѣле іпелеле пѣрїпцїлор де кѣлѣпїе ла гѣт, іаръ свѣт дпсашї воалъ еї акопере копїї кѣ фереаста. — Пелкѣца чеа дп лоптрѣ де оѣ ѣскаѣт віне ши дп праф пісатъ, кѣ чеѣа чеїѣ де тѣшцедел, ши свѣ де рѣкоїпъ дпкѣ лавѣѣ цѣранїї.

23) Дакъ есе таѣѣл, тревѣе дпгрїжіт ал спѣла кѣ віп рошѣ ши ал репѣпѣ. О фетее аѣ афлат ал пресера кѣ праф фѣкѣт дп асемепа пѣрцї де гѣтї арапїк, ши де колофонїѣ. Ачестеа тіжлок попѣлар аѣ фолосїт тѣлт, ши сѣ дптревѣїпцъ акѣтма ши де докторї.

24) Дакъ копїї пѣ се пот піша, атѣпчаа есте віне але пѣпне деасѣпра вешїчеї чеапъ фрїптъ (коаптъ.)

25) Дп вѣрїпѣрї греле, лѣпг цїїтоаре есте вѣн врезѣл ферт дп лапте, кѣ замъ де карпе, ши пресерат віне кѣ пѣкшоаръ, саѣ скорцїшоаръ ферте віне, ши местекатъ кѣ лапте, саѣ кѣ замъ де карпе, дп каре дпкѣ тревѣе вѣпгѣлѣлѣлѣл де оѣ вѣгат, ши местекат віне.

26) Дп дїпцїреа греа есте віне а спѣла цїпцїїле де тѣлте орї кѣ апъ рече, ши але да зп сорїк де слѣпїпъ віне ферт сѣ роадъ.

27) Дакъ се пішъ копїї дп пат, есте вѣн декоктѣл де фрѣнзе де стежарїѣ; маї віне есте аї децепта маї де тѣлте орї поаптеа; тревѣе пѣлцїї сѣ пѣ веїе тѣлт сеара маї вѣртос вѣтѣрї калде, ши а пѣ зѣчеа дп зѣ, ка аша сѣ се дпвѣѣе де тічї ла кѣрѣценїе. Дакъ ачестеа піміка п'ар аѣѣта, атѣпчаа тревѣе кѣвїпчїос педепсїдї.

28) Дакъ сѣпт пѣрїле копїлор асѣпате, каре ла копїї скрофолошї пѣ есте рар, атѣпчаа тревѣе дѣдаци сѣ трагъ кѣтѣ пѣцїптъѣк. Дпїї ле свѣлъ праф де захар дп пѣрї, каре ши дп катарѣрї есте вѣн. — Се рекомѣндъ дпкѣ дп катарѣрї о артїе зпсѣ кѣ сеѣ, ши пѣсѣ пестѣ пептѣл прѣпчїлор, ши аѣтмаре кѣ захар.

29) Дакъ аѣ копїї скалп греѣ, атѣпчаа арпѣкаш де овѣс, саѣ де орз кѣ тере ферт есте вѣн тіжлок дѣскїзѣторїѣ; іаръ дакъ

сѣлт днкѣиді, атѣпчае зп влістїр кѣ чева захар, саѣ тере, саѣ зп ценѣш де сѣзпз, саѣ рѣдѣчїѣ де пѣтрѣожел фак ефектѣл дорїт.

30) Даѣ ар арѣта копїі аплекаре вѣтрѣ дропїка капѣлѣ, атѣпчае се рекомѣндѣ се доартѣ кѣ капѣл сѣс. О дамѣ, каре 9 копїі аѣ пердѣт дп ачеаста воамѣ, аѣ скѣпат чеї треї де пе зрѣтѣ кѣ ачеста сїмплѣ мїжлок.

31) Дп вѣскарѣмѣдѣлрїмор (атрофіа) челор поѣ пѣскѣдї, адекѣ дп анеа воамѣ дп каре мѣдѣлрїле тоате се вѣскѣ, іарѣ фоалеле креще, шї каре се паще маї мѣлт дп прѣчїї рѣѣ хрѣпїдї, есте чел маї вѣп мїжлок лантеле вѣп дела о пѣтрїче сѣпѣтоасѣ, саѣ лантеле де вакѣ местекат кѣ замѣ таре де карне де вїтѣ. Автѣпрїт рекомѣндѣ аїчеа кафеоа де гїндѣ, каре аша се гѣтеѣде: Іа маї мѣлте гїнде, кѣрѣцеле де пеле, таїеле дп патрѣ, прѣжащеле, шї ле пїзеазѣ ка шї кафеоа. Ка сѣ фїе маї плѣкѣте, есте вїне а пѣне гїнда пѣзте поапте се стеа дп апѣ, шї пе зрѣтѣ але вѣзка пе кѣпторїѣ саѣ совѣ. Сѣ ферве шї сѣ веа кѣ ланте токмаї ка кафеоа. — Гоелїс рекомѣндѣ ворвоане де дафїн аша гѣтїте: Іа ворвоане де дафїн, дпвѣлещеле дп албат, коачеле дп кѣпторїѣ, аша коапте пїсазеле, шї ле местекѣ кѣ асемenea пѣрѣдї де пѣкшоарѣ, шї де корп арс де черѣ шї кѣ патрѣ пѣрѣдї летя дѣлче тоате дп праѣ пїсате, дїп каре дѣ копїїлор де доаѣ орї пѣзї кѣлт подї лѣа пе вѣрѣѣл вѣзї кѣдїт.

32) Дп воала епглезеасѣ, саѣ а спїпѣрїї (рахїтїс) есте вїне а цїнеа прѣчїї дп

касе сѣпѣтоасе кѣтрѣ атеазї пѣсе, аї дѣче ла аер кѣрат дп сате, ла мошїї, грѣдїнї, аї фаче сѣ алерѣе мѣлт, аї дпвѣрѣка дп флапел, але да маї мѣлт вѣкѣте де карне, шї вїв. Се рекомѣндѣ шї оѣле коапте, саѣ ферте, маї вѣртос есте вїне дп тоатѣ дїмїнеаѣа а да копїїлор зп гѣлѣзѣнїн де оѣ кѣ ланте, шї кѣ апѣ местекат. Се рекомѣндѣ шї аїчеа кафеоа де гїндѣ. — Дп Англіа се дптревѣнѣдѣ дп воала ачеаста скѣлдаре рече, маї вѣртос дп апѣ де таре, саѣ аша зїсе вѣї плоїоасе, адекѣ дїптрѣшї вас гѣзрїт ласѣ сѣ пїче апа дп форма плоеї пѣсте болнав. — Се рекомѣндѣ шї скѣлдаре кѣ скоарѣе де кѣстан сѣлватїк. Копїї сѣ доартѣ пе пїлоте кѣ пѣр, шї ащѣрѣтѣл лор треѣѣ адесеорї пѣс ла соаре. — Вїнѣл шї рѣкїѣ дпкѣ фолосеск дп ачеаста воамѣ кѣ кѣпѣтѣ вѣзте. Дп Італїа даѣ ла аша копїї сѣк де мѣстеѣе де вїцѣ верзї.

33) Шї дп скрофоле се рекомѣндѣ тот ачеаста кѣрѣ, маї вѣртос кафеоа де гїндѣ шї скѣлдареа дп апѣ сѣратѣ, шї дпкѣлзїтѣ кѣ глонѣзрї, саѣ рѣдѣрї де фер.

34) Асѣпра вертїлор (лїмбрїчїлор) сѣ даѣ копїїлор торковї дптреѣдї, саѣ сѣкѣл лор, саѣ аїѣ (вѣзѣроїѣ) ферт дп ланте.

Ачестеа сѣлт мїжлоаче сїмпле де касѣ, каре вїне дптревѣнѣдѣте пот маї мѣлт фолосї, декѣт мѣлте алте дїп спѣдерїї.

Dr. Vasile.